

Geacht Statenlid,

Haarlem, 7 december 2021

Na de publicatie van het IPCC klimaatrapport in augustus 2021 was de aandacht even afgeleid van Corona. Alle headlines stonden in het teken van de alarmerende conclusies van dit rapport. Voor velen was dit een reden om nog harder voor de energietransitie te strijden en voor anderen een reden om toch nog eens kritisch te kijken naar de voorgestelde *oplossingen* en het proces dat daaraan vooraf ging.

Momenteel ligt bij de Provincie Noord-Holland het beleidsdocument “Regionale Energiestrategie” ter besluitvorming voor. In dit beleidsdocument wordt een vertaalslag gemaakt van het landelijke klimaatbeleid (waaronder de energietransitie) naar regionale oplossingen. Deze oplossingen bestaan in hoofdzaak uit het toepassen van *windmolens en zonneparken*, te realiseren in uw gemeente(n).

Het voorgestelde beleidsdocument veronderstelt daarbij dat er door middel van een gevoerd participatietraject een breed draagvlak wordt aangetoond voor de inhoud van het voorgestelde beleid. Echter, heel veel partijen staan wat betreft de voorgestelde *oplossing* van de energietransitie toch echt nog op heel veel punten lijnrecht tegenover elkaar. Er zijn ook heel veel partijen die zich afvragen of de gewenste energietransitie überhaupt kan plaatsvinden door uitsluitend het toepassen van windmolens en zonnepanelen en zijn verbaasd over het feit dat andere vormen van energie, en kernenergie, als alternatief niet eens benoemd wordt.

Uit een recente peiling, uitgevoerd door Peil.nl, blijkt bijvoorbeeld dat het huidige Nederlandse klimaatbeleid en de bijbehorende oplossingen voor de energietransitie niet strookt met de wensen van de Nederlandse burgers. Terwijl het voorgestelde beleid zich richt op een energietransitie door middel van een grote toename van windturbines en zonneparken, geeft een ruime meerderheid van de ondervraagden aan een voorkeur te hebben voor kernenergie. Bij een directe vergelijking tussen kernenergie en wind/zon kiest bijna 60% van de ondervraagden voor kernenergie en slechts 30% voor zon/wind. 10% van de ondervraagden weet het niet. Technisch en inhoudelijk is er dan ook een hoop af te dingen op het idee dat Nederland gebaat is bij een energietransitie op de voorgestelde wijze:

- Windmolens en zonneparken zullen nooit kunnen beantwoorden aan de energiebehoefte
- Windmolens en zonneparken nemen ontzettend veel kostbare ruimte in beslag
- Windmolens en zonneparken vragen een totale opwaardering van het kabelnetwerk (€)
- Windmolens en zonneparken zijn desastreus voor natuur en landschap
- Windmolens en zonneparken frustreren gebiedsontwikkeling
- etc..

Een combinatie van windmolens en zonneparken als oplossing voor de gewenste energietransitie kost Nederland heel veel maar brengt ons uiteindelijk niet verder richting een betere wereld. Inwoners van Nederland beseffen dat.

Stichting Noord-Holland Referendum heeft daarom de provinciale referendumverordening aangegrepen en op 22 juni 2021 een verzoek ingediend om een referendum onder de Noord-Hollandse bevolking te houden over dit onderwerp en hierbij de volgende vraag voor te leggen:

Voor/ Tegen: De huidige Regionale Energiestrategie (RES1.0) moet terug naar de tekentafel en in een volgende versie wordt ervoor gezorgd dat:

- lokale bewoners eerst objectief geïnformeerd en betrokken worden;
- de financiële impact en de impact op de leefomgeving zorgvuldiger wordt onderzocht en er geen overhaaste besluiten worden genomen;
- er naar een meer realistische en meer gevarieerde energiemix wordt gekeken alvorens de RES1.0 goed te keuren;
- burgers in het algemeen meer over ingrijpende besluiten kunnen meebeslissen.

Stichting Noord-Holland Referendum haalde daarvoor in enkele dagen meer dan twee keer het benodigde aantal handtekeningen om het verzoek in behandeling te laten nemen.

Stichting Noord-Holland Referendum had aanvankelijk veel vertrouwen in de democratische mores van het provinciale bestuur op dit onderwerp. Met euforie werd in 2018 namelijk de nieuwe referendumverordening aangenomen in Noord-Holland. Het zou het de burger veel makkelijker maken om gebruik te maken van het ultieme inspraakmiddel. De toenmalige woordvoerder van D66 Noord-Holland, sprak destijds zijn wens uit “dat dit stukje Noord-Hollandse bestuurlijke vernieuwing andere provincies zou inspireren!”. GroenLinks vond het “goed nieuws dat op provinciaal niveau de democratie niet wordt verschaald!”. De PvdA noemde het referendum “een belangrijk instrument” en sprak de hoop uit “dat de burgers van Noord-Holland van dit instrument gebruik gaan maken!”. Echter, al bij het allereerste verzoek om een provinciaal referendum en wel over een ingrijpend en belangrijk onderwerp werd dit direct geblokkeerd door de eerdere “voorstanders” van directe democratie.

Want toen 5 juli 2021 een besluit genomen werd over ons verzoek haakte de voltallige coalitie, bestaande uit D66, GroenLinks, de PvdA en de VVD, volledig af. Voor- en tegenstanders van het referendum in de oppositie steunden ons initiatief. De coalitiepartijen hielden echter vast aan argumenten die vooral veel vragen opriepen. GroenLinks veronderstelde dat enige vertraging zou kunnen leiden tot overstromingen in Noord-Holland. Ook D66 vond een snelle doorvoering van de RES van zeer spoedeisend belang en daarom niet referendabel. Op zichzelf zijn dit al zeer opmerkelijke redeneringen, maar daarbij hoeft het houden van een referendum volgens Artikel 11.3 van de referendumverordening totaal geen opschortende werking te hebben voor de RES zelf. De VVD bleef weliswaar consequent en vindt “het referendum een onding en een speeltje van oppositie en lobbyisten”, maar maakt echter de diversificatie van het energieaanbod, waar zij zelf voor heeft gepleit, middels deze RES onmogelijk.

In de Provinciale Statenvergadering van 13 december 2021 zal een definitief besluit genomen worden over het bezwaar op de afwijzing van ons referendumverzoek. Met deze brief hebben wij u kenbaar willen maken dat wij ons grote zorgen maken over onze energievoorziening, ons landschap, de schijnbare bestuurlijke tunnelvisie en niet in de laatste plaats over de *democratische beginselen*. Daarom hopen wij dat het referendum alsnog plaatsvindt, u ons daarin op enigerlei wijze wilt steunen en dat dit de beleidsmakers aanzet om de ingezette koers voor de energietransitie te heroverwegen.

Tot slot:

‘Ik geloof in [...] het referendum, dat gebruikt zou moeten worden niet om de representatieve regering te vernietigen, maar om het te corrigeren wanneer het niet langer representatief is.’

- Theodore Roosevelt, U.S. President (1912) -

Met vriendelijke groet,

Stichting Noord-Holland Referendum
info@nh-referendum.nl